

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 256/2026-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Petruška & partners s.r.o., Kupecká 18, Nitra, proti rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn. 36C/10/2022 z 12. marca 2024, rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/12/2025 z 25. marca 2025 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/122/2025 z 29. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv slobôd, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 36C/10/2022 z 12. marca 2024, rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 12Co/12/2025 z 25. marca 2025 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2Cdo/122/2025 z 29. januára 2026. Navrhuje napadnutý rozsudok okresného súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu a napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec vrátiť bližšie neoznačenému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že žalobou doručenou okresnému súdu v roku 2022 sa [REDACTED] (žalobkyňa) domáhala proti sťažovateľke (žalovanej) zaplata 900 eur (depozitu) s príslušenstvom z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobkyni 900 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z 900 eur od 9. októbra 2021 do zaplata, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku

(výrok I), v prevyšujúcej časti (úroku z omeškania) žalobu zamietol (výrok II) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči sťažovateľke v rozsahu 100 % (výrok III). Na odvolanie sťažovateľky krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil (výrok I) a žalobkyni priznal voči sťažovateľke nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II). Proti rozsudku odvolacieho súdu sťažovateľka podala dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), tvrdiac, že krajský súd sa odklonil od záverov obsiahnutých v uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/23/2008 z 21. decembra 2009 v otázke vzniku škody z neplatného právneho úkonu, keď dospel k záveru, že „*prenajímateľom môže byť aj iná osoba ako majiteľ bytu, avšak táto osoba musí uzatvoriť nájomnú zmluvu v zastúpení prenajímateľa na základe plnomocenstva udeleného majiteľom bytu*“. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol, pretože smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné [§ 447 písm. c) CSP].

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka (nájomníčka bytu vo vlastníctve inej fyzickej osoby, ktorý prenajala žalobkyni) v ústavnej sťažnosti uvádza, že ústavná sťažnosť je poslednou možnosťou, ktorou sa môže domôcť vyslovenia porušenia svojich práv, keďže krajský súd evidentne rezignoval na svoju povinnosť odôvodniť prijaté rozhodnutie tak, aby bolo dostatočným podkladom na výrok, v ktorom určil absolútnu neplatnosť zmluvy o nájme. Z hľadiska aplikácie dvoch rozdielnych do úvahy pripadajúcich právnych názorov a na to nadväzujúcej rozhodovacej činnosti krajského súdu a najvyššieho súdu nezodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky, preto takýto postup nemožno považovať za ústavne udržateľný. V tomto kontexte považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za arbitrárny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde možno prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti. Ústavný súd sa môže vecne zaoberať ústavnou sťažnosťou, len ak spĺňa zákonom ustanovené formálne a obsahové náležitosti (III. ÚS 720/2025, III. ÚS 724/2025).

6. K ústavnej sťažnosti treba pripojiť kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu (§ 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Predloženie rozhodnutí všeobecných súdov, proti ktorým sťažnosť smeruje, je zákonom danou obligatórnou podmienkou konania pred ústavným súdom. Nepripojenie kópie napadnutého rozhodnutia, ktorého prieskumu sa sťažovateľ domáha, je v rozpore s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde a je, resp. môže byť samo osebe dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (I. ÚS 353/2017, II. ÚS 153/2017, III. ÚS 144/2018, I. ÚS 188/2026).

7. Sťažovateľka k ústavnej sťažnosti v rozpore s § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde takýto dôkaz o tvrdenom zásahu okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu do jej základných práv a slobôd nepripojila.

8. Keďže sťažovateľka v konaní pred ústavným súdom udelila plnú moc na zastupovanie advokátovi (§ 34 zákona o ústavnom súde), nie je dôvod takýto nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti odstraňovať postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Na to v konaní pred ústavným súdom slúži práve zastúpenie kvalifikovaným právnym zástupcom. Vzhľadom na verejnoprávny charakter konania o ústavnej sťažnosti nie je vo veci advokátom zastúpeného sťažovateľa dôvod na jeho materiálne vedenie, ktorého prostriedkami by ústavný súd sťažovateľa vyzýval na doplnenie ústavnej sťažnosti alebo sám, hoc aj na návrh sťažovateľa, pripájal spis okresného súdu (III. ÚS 584/2025).

9. Táto formálna, nie však formalistická požiadavka zákona nie je bezúčelná. Vyjadruje nezávislé postavenie ústavného súdu a konania o ústavnej sťažnosti ako nástroja riešenia verejnoprávneho konfliktu, ktorého podstatou je porušenie ústavných práv zásahom orgánu verejnej moci. Splnenie tejto požiadavky ústavnému súdu umožňuje o ústavnej sťažnosti postupovať priebežne tak, aby pred rozhodnutím na predbežnom prerokovaní nemusel dožiadaním dotknutého orgánu verejnej moci zabezpečovať dôkaz o tvrdenom zásahu do ústavných práv.

10. V prípade sťažovateľky ide o nekomplikované pripojenie kópií listín (rozhodnutí), ktoré preukazujú zásah do jej základných práv a slobôd v právoplatne skončenom civilnom sporovom konaní. Z týchto dôvodov pre nesplnenie tejto zákonom ustanovenej náležitosti bola ústavná sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

11. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky bolo potrebné odmietnuť aj z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

12. Ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

13. Krajský súd rozhodoval v dovolaní napadnutom výroku I o peňažnom plnení 900 eur, ktoré v čase podania žaloby (rok 2022) neprevyšovalo desaťnásobok minimálnej mzdy, t. j. 6 460 eur. Prípustnosť dovolania sťažovateľky (bod 2 uznesenia ústavného súdu) preto bola zo zákona – podľa § 422 ods. 1 písm. a) CSP vylúčená (<https://www.nsud.sk/rozhodnutia/>). Vo vzťahu k takémuto záveru najvyššieho súdu sťažovateľka v ústavnej sťažnosti nevzniesla žiadnu ústavne relevantnú argumentáciu.

14. Napadnutý rozsudok krajského súdu, o ktorého zrušenie sťažovateľke primárne ide, nadobudol právoplatnosť 16. apríla 2025 (<https://obchodnyvestnik.justice.gov.sk/>), avšak sťažovateľka, hoci namieta jeho arbitrárnosť, ho nenapadla dovolaním, ktorého prípustnosť by vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP.

15. Ak zákon podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práva, tak o to viac je podmienkou prípustnosti sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (m. m. III. ÚS 1/04). Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 158/2018). Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010). Podmienka vyčerpania právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi priznáva na ochranu jeho základných práv a slobôd, sa nevyžaduje, ak sťažovateľ preukáže, že tieto právne prostriedky nevyčerpal z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa musí preukázať sťažovateľ (I. ÚS 33/03).

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu